

Conceptual Model of Value Co-Creation of University with Emphasis on Fourth and Fifth Generation Universities Using Meta-Synthesis and Fuzzy Delphi Approach

Article Type: Research- Survey

Azin Harandi

Ph.D. Candidate, Department of Business Management, Payame Noor University, Tehran, Iran. E-mail: azin.harandi@gmail.com

Mohammadmehdi Parhizgar

***Corresponding author:** Associate Professor, Department of Business Management, Payame Noor University, Tehran, Iran. E-mail: m.parhizgar@pnu.ac.ir

Amir Fazel

Assistant Professor, Department of Management, Baft Higher Education Center, Shahid Bahonar University of Kerman, Kerman, Iran. E-mail: amir.fazel@uk.ac.ir

Mohammadtaghi Amini

Professor, Department of Business Management, Payame Noor University, Tehran, Iran. E-mail: m_amini@pnu.ac.ir

Abstract

Despite the introduction of value co-creation models, its various dimensions and components in universities are still unclear. The purpose of this article is to identify the factors, components and consequences of value co-creatin of university emphasizing the fourth and fifth generation universities and, consequently, to present a conceptual model based on it. In order to conduct this research, in addition to in-depth study using the meta-synthesis method to identify factors, components and consequences of value co-creation, fuzzy Delphi technique has been used to refine the factors and components. The survey was conducted in four stages and the results of each stage were refined using the formulas of the fuzzy Delphi method. Finally, the model of value co-creation of university with emphasis on value-creating and civilization-building universities with 16 factors, 23 components and 13 outcomes, each designed in three categories, has been presented as a proposed model for value co-creation of university. In this way, universities can analyze the current situation and optimally extract successful experiences, and present plans and measures to improve.

Keywords: Value Co-Creation, University Value Co-Creation, Fourth and Fifth Generation Universities, Meta-synthesis, Fuzzy Delphi.

Citation: Harandi, A., Parhizgar, M. M., Fazel, A., & Amini, M., T. (2022). Conceptual Model of Value Co-Creation of University with Emphasis on Fourth and Fifth Generation Universities Using Meta-Synthesis and Fuzzy Delphi Approach. *Public Organizations Management*, 10(1), 103-124. (In Persian)

(DOI): 10.30473/IPOM.2021.58824.4377

DOR: 20.1001.1.2322522.1400.10.1.6.1

Quarterly Journal of Publicc Organizations Management
Vol 10, No 1, (Series 37) Oct-Dec 2021, (103-1124)

Received: (2021/Apr/21)

Accepted: (2021/Sep/12)

Copyrights

This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License. (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>)

الگوی مفهومی هم آفرینی ارزش دانشگاهی با تأکید بر دانشگاه‌های نسل چهارم و پنجم با استفاده از رویکرد متاستر و دلفی فازی

نوع مقاله: پژوهشی-پیامی
آژین هرندی

E-mail: azin.harandi@gmail.com

دانشجوی دکتری، گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

محمد‌مهدی پرهیزگار

E-mail: m.parhizgar@pnu.ac.ir

*نویسنده مسئول: دانشیار، گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

امیرفضل

E-mail: amir.fazel@uk.ac.ir

استادیار، گروه مدیریت بازرگانی، مجتمع آموزش عالی بافت، دانشگاه شهید باهنر کرمان، کرمان، ایران.

محمد تقی امینی

E-mail: m_amini@pnu.ac.ir

استاد، گروه مدیریت بازرگانی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

چکیده

با وجود ارائه مدل‌های هم آفرینی ارزش، هنوز ابعاد و مؤلفه‌های مختلف آن در دانشگاه‌ها روشن نیست. هدف این مقاله شناسایی عوامل، مؤلفه‌ها و پیامدهای هم آفرینی ارزش دانشگاهی با تأکید بر دانشگاه‌های نسل چهارم و پنجم و بهتیع آن ارائه یک الگوی مفهومی براساس آن است. برای انجام این پژوهش علاوه بر مطالعه عمیق با استفاده از روش متاستر جهت شناسایی عوامل، مؤلفه‌ها و پیامدهای هم آفرینی ارزش، از تکیک دلفی فازی جهت پالایش عوامل و مؤلفه‌ها بهره گرفته شده است. نظرسنجی به عمل آمده در چهار مرحله انجام گرفته و نتایج هر مرحله با استفاده از فرمول‌های روش دلفی مورد پالایش قرار گرفته است. نهایتاً مدل هم آفرینی ارزش دانشگاهی با تأکید بر دانشگاه‌های ارزش‌آفرین و تمدن‌ساز با ۱۶ عامل، ۲۳ مؤلفه و ۱۳ پیامد و هرکدام در سه دسته طراحی گردیده، و به عنوان مدلی پیشنهادی جهت هم آفرینی ارزش دانشگاه‌ها ارائه شده است، تا بین وسیله دانشگاه‌ها بتوانند ضمن تحلیل وضعیت موجود و بهینه کاوی از تجارب موفق، اقدام به ارائه طرح‌ها و اقدامات بهبود نمایند.

واژه‌های کلیدی: هم آفرینی ارزش، هم آفرینی ارزش دانشگاهی، دانشگاه‌های نسل چهارم و پنجم، متاستر، دلفی فازی.

استناد: هرندی، آژین؛ پرهیزگار، محمد‌مهدی؛ فاضل، امیر و امینی، محمدتقی (۱۴۰۰). الگوی مفهومی هم آفرینی ارزش دانشگاهی با تأکید بر دانشگاه‌های نسل چهارم و پنجم با استفاده از رویکرد متاستر و دلفی فازی. *مدیریت سازمان‌های دولتی*, ۱۰(۱)، ۱۰۳-۱۲۴.

Copyrights

This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.
[\(<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>\)](http://creativecommons.org/licenses/by/4.0)

(DOI): 10.30473/IPOM.2021.58824.4377

DOR: 20.1001.1.2322522.1400.10.1.6.1

فصلنامه علمی مدیریت سازمان‌های دولتی

دوره ۱۰، شماره ۱ (پیاپی ۳۷)، زمستان ۱۴۰۰، (۱۰۳-۱۲۴)

تاریخ دریافت: (۱۴۰۰/۰۲/۰۸)

تاریخ پذیرش: (۱۴۰۰/۰۶/۲۱)

مقدمه

در مهرومومهای اخیر، ارزش به موضوعی مهم برای پژوهشگران و دانشگاهیان تبدیل شده است و در میان آن‌ها بسیار مورد توجه قرار گرفته است. بهزعم اندیشمندان این حوزه، ارزش در رضایت و تحقق انتظارات مشتری و در عین حال تولید ثروت برای سازمان نقشی اساسی ایفا می‌کند. به عبارت دیگر، یک سازمان در برآوردن انتظارات مشتریانش باید برای سهامداران خود ارزش ایجاد کند. از این‌رو، ارزش برای همه ذی‌نفعان براساس رابطه برد-برد ایجاد می‌شود (رحمان سرشت و شیخی، ۱۳۹۸). این در حالی است که اخیراً مشخص شده است که خلق ارزش در واقع فرایند ایجاد ارزش مشتریکی است که بین سازمان، مشتری و دیگر ذی‌نفعان اتفاق می‌افتد. این نگرش به‌وضوح بر افزایش مشارکت در فرایند هم آفرینی ارزش تأکید می‌کند (آگراوال و رحمان،^۱ ۲۰۱۵).

محققان اذعان دارند که سازمان‌ها و نهادها در محیط‌های پویا و با عدم اطمینان بالادست و پنجه نرم می‌کنند و بنابراین باید کالا یا خدماتی را ارائه دهنده مناسب با سطح انتظارات مصرف‌کنندگان و دیگر ذی‌نفعان سازمان است. این در حالی است که از عوامل ماندگار هر سازمان، خدمات ایجاد ارزش از طریق هم آفرینی ارزش است (دزیوانوسکا، ۲۰۱۸). هم آفرینی ارزش جزء مهمی از ارائه خدمات محسوب می‌شود. برای مدیران و مسئولان سازمان‌ها و نهادها بسیار مهم است تا کالایی وارد بازار کنند، یا خدمتی را ارائه دهند، که مناسب با امیال ذی‌نفعان سازمانی است، که از یک‌طرف تمایز ایجاد کند و کاهش عدم اطمینان را برای سازمان به همراه آورده و از طرف دیگر ذی‌نفعان دیگر و به خصوص مشتری را با چالش روپرور نکند و با خاطرآسوده آن کالا یا خدمت را پذیرند. بدین لحاظ است که سازمان‌ها باید با برقراری ارتباط با ذی‌نفعان سازمانی، تأمین منافع آن‌ها را در نظر بگیرند و با به کارگیری الگوهای نو در خدمات رسانی به دنبال هم آفرینی ارزش بوده تا نیازها شناسایی و با خاطرآسوده شد (کیم و چوی، ۲۰۱۹). این مهم بایستی برای دانشگاه‌ها به عنوان مهم‌ترین مراکز ارائه خدمات آموزشی و پژوهشی نیز مدنظر قرار گیرد.

در حال حاضر، هم آفرینی ارزش، مفهومی است که توجه بسیاری از دانشگاه‌ها را به خود جلب کرده است، به‌طوری که امروزه در سراسر جهان شاهد گسترش مؤسسات آموزشی-پژوهشی با پارادایم‌های جدید و دانشگاه‌های نسل چهارم و پنجم (حرکت از دانشگاه‌های آموزش محور به سمت دانشگاه‌های ارزش‌آفرین و تمدن‌ساز) هستیم. با اندیشیدن در اهداف جدید آموزش عالی، به راحتی هدف بهبود و توسعه هم آفرینی ارزش برای بازیگران دانشگاه فهمیده می‌شود. دانشگاه به عنوان بالاترین سطح آموزشی جامعه از اهمیت قابل ملاحظه‌ای برخوردار است، چرا که نقشی اساسی در رشد و توسعه و ارتقای کیفیت بخش‌های مختلف جامعه در ابعاد مختلف فناوری، علمی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی ایفاء می‌کند (فضل، کمالیان و روشن، ۱۳۹۶) و به عنوان منشأ تغییرات و هدایت آن‌ها، دانشگاه ارزش‌آفرین و تمدن‌ساز و انسان‌ساز، و ایجاد ثروت برای جامعه، باید در راستای تحقق کامل مأموریت‌ها، اهداف و وظایف محوله، از کارایی و اثربخشی لازم برخوردار باشد (ابطحی و ترابیان، ۱۳۸۹)، و این مهم صورت نمی‌پذیرد مگر با همیاری و هم‌فکری مشتریان، چه مشتریان درونی (استادان، کارکنان و دانشجویان) و چه دیگر ذی‌نفعان (دانشگاه، جامعه، صنعت و دولت) و هم آفرینی ارزش. سازمان‌ها و به‌خصوص سازمان‌های دانش‌محور، همانند دانشگاه‌ها، برای تداوم فعالیت و رقابت‌پذیری و همچنین دستیابی به بهبود وضعیت در شرایط سخت رقابتی، نیازمند ارزش زایی برای ذی‌نفعان به شیوه‌ای هستند که خود نیز از آن متنفع شوند (فضل، هرندي و فراهانی،^۲ ۲۰۱۶). در این بین، فرایند هم آفرینی ارزش به عنوان موضوعی مبتنی بر کنش و ارتباط دوطرفه بین ذی‌نفعان، موضوعی کلیدی در سراسر شبکه آموزش عالی محسوب می‌شود، که نقشی انکارناپذیر در حرکت دانشگاه‌ها به‌سوی پیشرفت و غلبه بر چالش‌های پیش رو ایفا می‌کند و بنابراین دانشگاه‌ها باید حرکت به سمت هم آفرینی ارزش را مدنظر قرار دهند (دولینگر، لودج، و کوتس،^۳ ۲۰۱۸).

اکنون مسئله‌ای که مورد توجه قرار می‌گیرد این است که در دانشگاه‌ها با استفاده از چه رویکردها و الزاماتی می‌توان مشتری‌ها و ذی‌نفعان این سیستم را در فرایند خلق ارزش مشترک، مشارکت داد. از نیاز و انتظارات همه ذی‌نفعان به چه

4. Fazel, Harandi, & Farahani

5. Dollinger, Lodge, & Coates

1. Agrawal & Rahman

2. Dziewanowska

3. Kim & Choi

خواهند رفت (نعمتی و همکاران، ۱۳۹۶). ارزش از طریق تعاملات آن‌ها به وجود می‌آید. برخی محققان سه مدل خلق ارزش را ارائه کرده‌اند: ۱. ارزش فراهم شده: ارزش برای عرضه شدگان محصول یا خدمت (تولیدکنندگان) از دریافت کنندگان (مشتریان) مستقل فرض می‌شود و محیط از قبل شناسایی و تعیین شده است. این یک سیستم بسته است. ۲. ارزش انطباقی: ارزش برای عرضه کنندگان محصول یا خدمت (تولیدکنندگان) و دریافت کنندگان (مشتریان) آن مشخص شده است، اما محیط در حال تغییر است، که این برای پیش‌بینی کردن مشکل است. مدل یک سیستم باز است. مسئله در اینجا پیدا کردن استراتژی‌های انطباقی با محیط است. ۳. ارزش هم آفرین: ارزش برای عرضه کنندگان محصول یا خدمت (تولیدکنندگان) و دریافت کنندگان (مشتریان) نمی‌تواند از هم جدا باشد. در اینجا هم آفرینی ارزش اساس خدمت را شکل می‌دهد (طباطبایی نسب و حدادیان، ۱۳۹۳).

هم آفرینی

سیستم‌های هم آفرین، از عناصر مختلف تشکیل شده‌اند که هر عنصر می‌تواند یک تصمیم‌گیرنده در سیستم باشد. هر عنصر، ساختار داخلی مخصوص به خود دارد و خودش نیز به عنوان یک سیستم جدا عمل می‌کند. به عبارت دیگر، در سیستم هم آفرین، بروز یک رفتار، نتیجه ساختارهای داخلی خود عناصر و تعامل عناصر با یکدیگر است. به علاوه طراح این سیستم، خودش جزئی از سیستم است و همچنین یکی از ویژگی‌های سیستم هم آفرین به شمار می‌آید. اگر طراح، بیرون سیستم باشد، می‌تواند هدف را از بیرون برای سیستم تعیین کند، ولی اگر طراح داخل سیستم است، هدف درنتیجه تعاملش با اجزای دیگر به وجود می‌آید (بیوندا، تاکناکا، و فوجی تا، ۲۰۰۸).

هم آفرینی ارزش

هم آفرینی ارزش نتیجه ترکیب تلاش‌های سازمانی کارکنان، مشتریان، سهامداران و تمام عوامل دیگری است که بهنوعی در تولید خدمت سهیم هستند. هم آفرینی ارزش بر این اساس است که هیچ ارزش پیشنهاد شده‌ای از سازمان تا استفاده نشود، ارزشمند نیست. هم آفرینی ارزش حاصل مشارکت ذینفعان (مثالاً مشتریان) با شرکت، با استفاده کردن ارزش است. ارزش هم آفرینی چیزی بالاتر و فراتر از ارزشی است

صورتی می‌توان مطلع شد؟ از دانش و توان آن‌ها برای رفع نیاز و ارائه راه حلی نوین استفاده کرد؟ و رضایت آن‌ها با همکاری مستقیم آن‌ها در ایجاد ارزش و به صورت مشترک، جلب کرد؟ و با بهره‌مندی از توان و مساعدت همه دست اندکاران، همه ذی‌نفعان و به صورت دانشگاه و نظام آموزش عالی را نیز از نتایج و عملکرد هم آفرینی ارزش منتفع ساخت؟ پاسخ به این سوالات نیازمند بررسی و شناسایی عوامل، ابعاد و مؤلفه‌ها، و پیامدهای هم آفرینی ارزش دانشگاهی، و ارائه مدلی جامع و فراگیر در این زمینه است. بدین لحاظ این پژوهش در یک کلام درصد پاسخ‌گویی به این سوال است: الگوی هم آفرینی ارزش دانشگاهی با تأکید بر دانشگاه‌های نسل چهارم و پنجم به چه صورتی است؟

مبانی نظری

ارزش

ارزش عبارت است از نسبت کارکرد به هزینه. جایی که ارزش به وسیله افزایش کارکرد یا کاهش هزینه یا از طریق هر دو آن‌ها افزایش می‌یابد (فراتی و ناظمی، ۱۳۹۵). ارزش می‌تواند مثبت یا منفی، ذهنی با عینی و... باشد. اغلب ما ارزش‌ها را به نام ارزش اقتصادی، ارزش عقلایی، ارزش اخلاقی و ارزش زیبایی شنیده‌ایم. اما ارزش برای مشتریان به معنی آن است که، آن‌ها هنگامی که خدمتی را دریافت می‌کنند، احساس بهتری نسبت به قبل از اینکه آن را دریافت نکرده باشند، دارند (اندرو، سانچز و مل، ۲۰۱۰). ارزش از دید مشتری می‌تواند کیفیت محصولات، خدمات و یا مزایای دریافتی از شرکت‌ها باشد. مزایای دریافتی شامل ترکیبی از ویژگی‌های فیزیکی، خدماتی و حمایت فنی، شایستگی، موقعیت بازار و پاداش‌های اجتماعی است. ارزش مشتری به سادگی می‌تواند توسط مشتری از طریق مقایسه‌ای از آنچه دریافت کرده، با آنچه پرداخت کرده است، مفهوم‌سازی شود (کاظمی و سمیرا پور، ۱۳۹۱).

ایجاد ارزش

ایجاد ارزش تنها یک بیانیه مالی نیست. هر سازمانی اعم از انتفاعی، خیریه، آموزشی، نظامی یا مذهبی برای ارزش آفرینی تلاش می‌کند. درواقع سازمان‌ها باید جهت بقای خود برای افراد ذی‌نفع، اعم از مشتریان، سهامداران، کارکنان و همه اعضای جامعه ایجاد ارزش نمایند، در غیر این صورت از بین

آموزش عالی را وارد دوران جدیدی کرده است که رقابت، کیفیت و ارزش آفرینی از مشخصه‌های اصلی آن محسوب می‌شود. براساس اصل مشتری‌مداری، طراحی نظام آموزشی با توجه به نیازهای واقعی استفاده‌کنندگان از خدمات صورت می‌گیرد، نه براساس نظر طراحان و در محیطی بسته. مزیت این دیدگاه در این است که اهداف آموزشی را با نیازهای عملی مصرف‌کنندگان این خدمات مرتبط می‌سازد. مشتری دریافت‌کننده محصول یا خدمات مهیا شده توسط تهیه‌کننده است که ممکن است مشتری نهایی، مصرف‌کننده، ذی‌نفع یا خریدار باشد. بر این اساس، می‌توان مشتریان یا ذی‌نفعان آموزشی را در گروه‌های مختلفی که به فرایند آموزش مرتبط می‌شوند، تقسیم کرد که شامل دانشجویان، کارکنان، اعضای هیئت‌علمی، کارفرمایان، دانشگاه، دولت، صنعت و خانواده‌ها می‌شود. آموزش عالی زمانی می‌تواند به چالش‌ها پاسخ مناسب دهد که دارای دانشجویان، کارکنان و استادان ارزش‌آفرین، فرهیخته و آگاه به ضرورت‌ها و الزامات آموزش عالی در هزاره سوم باشد (فاضل، کمالیان و روشن، ۱۳۹۶). به عبارتی، الزامات کیفیتی تعیین شده در آموزش عالی باید در راستای هم آفرینی ارزش مورد توجه قرار گیرد (با ریله و پولس، ۲۰۱۰، ۲۰۲۱).

پیشینه پژوهش

نتایج مطالعات آلوز، فرناندوس و رایزو (۲۰۱۶) حاکی از آن است که تدوین مقالات با عنوان هم آفرینی ارزش از سال ۲۰۰۷ به بعد، رشد فزاینده‌ای را به خود اختصاص داده است. پیشینه هم آفرینی ارزش، خلاً بزرگی در زمینه مدل‌های هم آفرینی، نحوه استفاده از مفاهیم این حوزه در سازمان‌ها و ابزارهای سنجش ابعاد هم آفرینی ارزش از زاویه دید سازمانی و مشتری دارد. مطالعه پیشینه نظری در این زمینه حاکی از آن است که تلاش‌های کم و پراکنده‌ای در خصوص شناسایی

که از مصرف خدمت یا محصول ناشی می‌شود و بهموجب تعاملات است که ایجاد می‌شود (طباطبایی نسب و حدادیان، ۱۳۹۳). پژوهشگران استدلال می‌کنند که خلق مشترک ارزش، هزینه‌های تولید ارزش را برای سازمان و هزینه‌های خدمات را برای مشتریان و ذی‌نفعان کاهش داده، فرست سفارشی‌سازی محصول یا خدمات را فراهم ساخته، نوآوری در خدمات را افزایش داده، بهره‌وری سازمان را بهبود داده، منجر به وفاداری مشتری گردیده، و نهایتاً منجر به دستیابی به مزیت رقابتی می‌شود (کیم و چوی، ۲۰۱۹).

دانشگاه نسل چهارم و پنجم

دانشگاه‌ها براساس رویکردها و ساختارهای اجرایی متناظر با رویکردهای مزبور، به پنج نسل تقسیم می‌شوند. دانشگاه‌های نسل اول (دانشگاه‌های آموزش محور) دانشگاه‌های نسل دوم (دانشگاه‌های پژوهش محور) دانشگاه‌های نسل سوم (دانشگاه‌های نوآور، فناور و کارآفرین)، دانشگاه‌های نسل چهارم که منظور دانشگاه‌هایی با رویکرد فناوری و نوآوری و تجاری‌سازی، ارزش آفرینی و پول آفرینی و ثروت آفرینی هستند و دانشگاه‌های نسل پنجم که دانشگاه‌های انسان‌ساز و تمدن‌ساز هستند. درواقع، دانشگاه نسل چهارم و پنجم دانشگاهی دانش‌بنیان، آموزش و پژوهش محور است که با توسعه دانش و کارآفرینی مؤثر در پی آفرینش ثروت و ارزش آفرینی است، که این مهم به خصوص در کشور ما با توجه به ارزش‌های الهی و اسلامی مورد تأکید است. البته باشیستی توجه نمود که دگردیسی نظام‌مند نهاد دانشگاه از نسل اول به نسل‌های بالاتر، فرایندی حلزونی بوده و برخورداری از قابلیت‌های جدید نه تنها موجب روز بروز کاستی در تأکید کمی و بهویژه کیفی در سلسله‌مراتب آموزش و پژوهش نمی‌شود، بلکه به عنوان یک ضرورت مؤکد و در یک‌روند پویا و هدفمند، ترغیب و تقویت می‌شود. به عبارت دیگر، پژوهش و تولید دانش و نهایتاً ارزش آفرینی رکن اساسی تحقق دانشگاه نسل چهارم و پنجم است (فاضل، کمالیان و روشن، ۱۳۹۶).

هم آفرینی ارزش دانشگاهی

در دو دهه گذشته، تغییرات اقتصادی - اجتماعی، سرعت گسترش اطلاعات و تغییرات فناوری‌ها و جهانی شدن اقتصاد از یک‌سو، و عدم تناسب محتوای برنامه‌های آموزشی با نیازهای جامعه و مطلوب نبودن سطح دانش و مهارت‌های اکتسابی دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها از سوی دیگر، نظام‌های

1. Barile & Polese

2. Chatterjee, Nripendra & Yogesh

3. Alves, Fernandes & Raposo

صرف کننده در تولید واقعی خدمات سروکار دارد. در این دسته از مطالعات، مشتری به عنوان صرف کننده حرفه‌ای تلقی می‌شود که فعالیت‌های فیزیکی، تلاش ذهنی و تجربه اجتماعی و روان‌شناسانه خود را در تولید محصولات مربوط به خود به کار می‌گیرد. کلید موقفيت و وفاداری آتی مشتریان در هم آفرینی ارزش نگریسته می‌شود.

مطالعات دسته چهارم (هم آفرینی و ارتباطات): در این دسته از مطالعات، تمرکز بر روی ارتباطات میان سازمان‌ها و مشتریان آن‌ها است، این ارتباط می‌تواند میان سازمان‌ها و یا یک شرکت و مشتریان نهایی خود باشد (آلوز، فرناندس و رایزو، ۲۰۱۶).

پیشینه هم آفرینی ارزش، خلاً بزرگی در زمینه مدل‌های هم آفرینی، نحوه به کارگیری مفاهیم این حوزه در سازمان‌ها و ابزارهای سنجش ابعاد هم آفرینی ارزش از زاویه دید سازمانی و مشتری دارد. مطالعه پیشینه نظری در این زمینه حاکی از آن است که تلاش‌های کم و پراکنده‌ای در خصوص شناسایی اقدامات و الزامات سازمانی و مشتری برای هم آفرینی ارزش و به خصوص هم آفرینی ارزش دانشگاهی در سطح نظری و مفهومی صورت پذیرفته است. جدول ۱ بخشی از بررسی‌های صورت پذیرفته در زمینه پیشینه پژوهش را نشان می‌دهد.

اقدامات و الزامات سازمانی و مشتری برای هم آفرینی ارزش در سطح نظری و مفهومی صورت پذیرفته است. آلوز، فرناندس و رایزو (۲۰۱۶) مطالعات حوزه هم آفرینی ارزش را به ۴ دسته اصلی طبقه‌بندی کرده‌اند.

مطالعات دسته اول (هم آفرینی به عنوان منطق کسب‌وکار): در این دسته مطالعات هم آفرینی به عنوان منطقی برای کسب‌وکار نگریسته می‌شود و تبادلات برای دستیابی به کسب‌وکار است. در این منطق، تبادلات برای بازیگران در این منابعی صورت می‌گیرد که ارزش بالقوه دارند. بازیگران در این مبالغات، منابع عامل خود از جمله ظرفیت‌ها و دانش خود را برای اخذ نتیجه در فرآیند هم آفرینی ارزش یکپارچه می‌سازند.

مطالعات دسته دوم (هم آفرینی و توسعه محصول / خدمت جدید): در این دسته از مطالعات تمرکز بر روی هم آفرینی و توسعه محصولات و خدمات جدید است. نویسنده‌گان این مقالات به موضوع هم آفرینی به عنوان منبع داشت برای ایجاد نوآوری در توسعه محصولات و خدمات جدید می‌نگرند.

مطالعات دسته سوم (تجربیات هم آفرینی و وفاداری): این دسته از مطالعات بر روی تجربه هم آفرینی، بر وفاداری تمرکز دارند. این دیدگاه دو جزء هم آفرینی را از هم متمایز می‌سازد، که عبارت‌اند از: ارزش حین مصرف که در آن بازیگران ارزش را در مصرف ایجاد می‌کنند و تولید مشارکتی که با مشارکت

جدول ۱. پیشینه پژوهش‌های انجام شده

Table 1. Research's backgrounds

عنوان پژوهش	پژوهشگر و سال	نتایج
هم آفرینی ارزش دانشگاهی: ارائه مدلی مفهومی	دولینگر و همکاران، ۲۰۱۸	هم آفرینی ارزش در دانشگاه مزایایی از جمله تسهیم دانش اثربخش‌تر، روابط بهتر دانشجو و استادان و همچنین منجر به نوآوری می‌شود.
هم آفرینی ارزش و کیفیت تدریس در دانشگاه	نیازمند، ۲۰۱۸	نادیده گرفتن دانشجویان در فرآیند هم آفرینی ارزش پیامدهای منفی دارد و حتی می‌تواند آینده اقتصادی و اجتماعی را تحت تأثیر قرار دهد. دانشجویان و استادان باید در فرآیند هم آفرینی ارزش دانشگاهی مشارکت دارند.
مدل هم آفرینی ارزش استراتژیک بر پایه‌بود عملکرد توسعه محصول	ین همسو، ۲۰۱۶	نتایج پژوهش نشان می‌دهد که فناوری و طراحی بر هم آفرینی ارزش تأثیر مثبت داشته و هم آفرینی باعث توسعه محصولات جدید می‌شود.
چارچوب هم آفرینی ارزش در شبکه ذینفعان	اکمن و همکاران، ۲۰۱۶	نتایج این پژوهش به ارائه شرح مفهومی در مورد ارزش‌ها و پتانسیل تمامی بازیگران در خلق ارزش مشترک پرداخته است.
هم آفرینی ارزش و وفاداری مشتری	کاسیو سیلو و همکاران، ۲۰۱۵	بین وفاداری نگرش با ایجاد ارزش از طریق هم آفرینی رابطه مثبت وجود دارد. اما بین وفاداری رفتاری و ایجاد ارزش از طریق هم آفرینی رابطه وجود نداشت. وفاداری نگرشی بر وفاداری رفتاری تأثیر مثبت گذاشت.

عنوان پژوهش	پژوهشگر و سال	نتایج
مدل پسایندی هم آفرینی ارزش در صنعت گردشگری گردشگری	اهمت و همکاران، ۲۰۱۵	هم آفرینی ارزش در صنعت گردشگری منجر به رضایت و وفاداری مسافران می‌شود و تعامل مسافر و شرکت گردشگری منجر به ارزش و پیوشه بند می‌شود
هم آفرینی ارزش خدماتی: پیشینه و ابعاد	نگینا و همکاران، ۲۰۱۴	هم آفرینی ارزش در بخش خدمات می‌تواند منجر به اثربخشی و بهروزی و کسب مزیت رقابتی در سازمان‌ها گردد.
هم آفرینی ارزش در شبکه‌ای از ذی‌نفعان	پرندنا و همکاران، ۲۰۱۴	ذینفعان مختلف (دولت، توزیع کنندگان محصولات، دانشگاه و نهادهای حمایتی) باید در فرایند هم آفرینی ارزش در صنعت کشاورزی دخالت کنند تا این صنعت با شکست موافق نشود.
سنجهش و مدیریت فرآیند هم آفرینی ارزش: نگاهی به مدل‌های نظری موجود	اسکارزا، سکایت، ۲۰۱۳	هم آفرینی موفق ارزش نیازمند تعاملات عمیق و ریشه‌ای میان سازمان‌ها و مشتریان و منابع آن‌هاست، هم آفرینی ارزش شامل مشارکت فعالانه، یکپارچه‌سازی منابعی که ارزش دوچانبه ایجاد می‌کنند، تمایل به تعامل و انواع همکاری‌هاست.
هم آفرینی ارزش در کسب‌وکارهای خدماتی محور: چشم‌اندازی دوسویه به فرآیند حل مسئله مشترک	اریکا استتروس و جاکولا، ۲۰۱۲	ارائه چارچوب هم آفرینی در یک فرآیند دوسویه حل مسئله شامل شناسایی نیازها، طراحی و ارائه راه حل‌ها، سازمان‌دهی فرآیند و منابع، مدیریت تضادها و به کارگیری راه حل‌ها
سازمان‌های شبکه‌ای مشارکتی و جوامع مشتریان: هم آفرینی ارزش و نوآوری مشترک در عصر شبکه	رومرو و مولینا، ۲۰۱۱	ارائه استراتژی‌های هم آفرینی ارزش و چارچوب شبکه‌های تعامیلی
هم آفرینی ارزش میان خرده‌فروشان و مشتریان: بینشی جدید در بازار	اندرو، سانچز و میل، ۲۰۱۰	ارائه مدل کیفی و مرحله‌ای فرآیند هم آفرینی ارزش در صنعت مبلمان
رفتار مبتنی بر هم آفرینی ارزش مشتریان	یونجی و همکاران، ۲۰۱۰	نتایج پژوهش نشان داد رفتار مشارکتی و رفتار شهرهوندی بر هم آفرینی مشتریان تاثیر دارد.
مدیریت هم آفرینی ارزش	پین، استورباکا و فرو، ۲۰۰۷	استخراج چارچوب مفهومی فرآیند محور هم آفرینی ارزش در درون منطق تسلط خدمات

معتبر شامل موارد پایگاه مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی^۱،
بانک اطلاعات نشریات کشور^۲، پایگاه تخصصی مجلات نور^۳،
ساینس دایرکت^۴، امرالد^۵، اسپرینگر^۶،
پروکوئست^۷، سیج^۸، گوگل اسکولار^۹ در بازه زمانی ۲۰۰۷ تا ۲۰۲۰
(اولین بار در سال ۲۰۰۷ هم آفرینی ارزش مطرح گردید) است.
همچنین جامعه آماری پژوهش در بخش دلفی فازی شامل
۲۰ نفر از خبرگان و متخصصان و استادان دانشگاهی است که

1. Sid.ir
2. Magiran.com
3. Noormags.ir
4. Sciedirect.com
5. Emeraldinsight.com
6. Springer.com
7. Proquest.com
8. Journals.sagepub.com
9. Scholar.google.com

روش‌شناسی پژوهش

از آنجا که این پژوهش به دنبال شناسایی عوامل تأثیرگذار، ابعاد و
پیامدهای هم آفرینی ارزش دانشگاهی است و طرحی نوین از
ویژگی‌های هم آفرینی ارزش با رویکرد دانشگاه‌های نسل نو را
ارائه می‌نماید، یک پژوهش کاربردی محسوب می‌شود. همچنین
براساس طرح پژوهش و از حیث نحوه گردآوری داده‌ها، پژوهش
حاضر یک پژوهشی توصیفی (غیرآزمایشی) است و برای گردآوری
اطلاعات از روش‌های ترکیبی متاسترنر و دلفی فازی استفاده
گردیده است. در این پژوهش از روش متاسترنر جهت مطالعه عمیق
ادیبات و شناسایی عوامل، مؤلفه‌ها و پیامدهای هم آفرینی ارزش
دانشگاهی از ادبیات پژوهش استفاده شده است و از روش دلفی
فازی جهت پالایش این متغیرها استفاده شده است.

جامعه آماری پژوهش در بخش متاسترنر کلیه مقالات چاپ
شده در مجلات با موضوعات پژوهشی هم آفرینی ارزش، و
دانشگاه‌های نسل چهارم و پنجم نمایه شده در ۹ پایگاه اطلاعاتی

معیارهای مدل طراحی شده است، لذا، خبرگان از طریق متغیرهای کلامی نظری خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد میزان موافقت خود را ابراز نموده‌اند. از آنجایی که خصوصیات متفاوت افراد بر تعابیر ذهنی نسبت به متغیرهای کیفی اثرگذار است. لذا، با تعریف دامنه متغیرهای کیفی خبرگان با ذهنیت یکسان به سؤال‌ها پاسخ داده‌اند. این متغیرها با توجه به جدول ۲ اعداد فازی مثنی تعریف شده‌اند.

با توجه به زمینه‌های مطالعاتی و تخصص ایشان که اشرف نسیی بر مباحث ارزش‌آفرینی و دانشگاهی داشته‌ند، انتخاب شدن و متغیرهای استخراج شده از مطالعه مبانی نظری پژوهش را مورد پالایش قرار داده‌اند.

در روش دلفی فازی از پرسشنامه جهت جمع‌آوری اطلاعات استفاده گردید. پرسشنامه پژوهش حاضر با هدف کسب نظر خبرگان درباره میزان موافقت آن‌ها با مؤلفه‌ها و

جدول ۲. تعریف متغیرهای زبانی

Table 2. Definition of Language Variables

متغیرهای کلامی	عدد فازی مثنی	عدد فازی قطعی
خیلی زیاد	(۱، ۰/۲۵، ۰)	۰/۹۳۷۵
زیاد	(۰/۷۵، ۰/۱۵، ۰/۱۵)	۰/۷۵
متوسط	(۰/۰۵، ۰/۲۵، ۰/۲۵)	۰/۰۵
کم	(۰/۰۲۵، ۰/۱۵، ۰/۱۵)	۰/۰۲۵
خیلی کم	(۰، ۰، ۰/۲۵)	۰/۰۶۲۵

شدت موافقت خبرگان با هر کدام از مؤلفه‌های پژوهش است.

$$\text{فرمول (۲): } A_i = (a_1^{(i)}, a_2^{(i)}, a_3^{(i)}), \quad i=1,2,3,\dots,n$$

$$\text{فرمول (۳): } A_{ave} = (m_1, m_2, m_3) = \left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n a_1^{(i)}, \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n a_2^{(i)}, \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n a_3^{(i)} \right)$$

در این رابطه A_i بیانگر دیدگاه خبره i ام و A_{ave} بیانگر میانگین دیدگاه‌های خبرگان است. الگوریتم اجرای روش دلفی فازی در شکل ۱ نمایش داده شده است.

در جدول فوق اعداد فازی قطعی شده با استفاده از فرمول مینکووسکی به شکل زیر محاسبه شده است:

$$\text{فرمول (۱): فرمول مینکووسکی: } x = m + \frac{\beta - \alpha}{4}$$

با توجه به گزینه‌های پیشنهادی و متغیرهای زبانی تعریف شده در پرسشنامه، نتایج حاصل از بررسی پاسخ‌های ارائه شده در پرسشنامه‌ها ارائه می‌شود. در این روش میانگین فازی هر کدام از مؤلفه‌ها با توجه به فرمول‌های ۲ و ۳ محاسبه می‌شود و سپس با استفاده فرمول مینکووسکی (فرمول ۱) فازی‌زادی می‌شود. میانگین قطعی به دست آمده نشان‌دهنده

شکل ۱. الگوریتم اجرای روش دلفی فازی

Figure 1. Fuzzy Delphi Approach Algorithm

خارجی منحصر شده‌اند. این امر از طریق ایجاد فیلتر در بخش جستجوی پایگاه داده‌ها صورت گرفت و بنابراین کتب، پژوهش‌های تحقیقاتی و سایر منابع از جستجوی کنار گذاشته شدند. علت این امر نیز علاوه بر سهولت و سرعت دستیابی به موارد مدرج در متون این منابع، آن است که به دنبال شاخص‌های مستخرج از پژوهش‌های علمی معتبر انجام شده در حوزه‌های مختلف بوده‌ایم.

دوره زمانی: دوره زمانی مدنظر قرار گرفته برای جستجوی منابع اطلاعاتی مرتبط بین مهرومومهای ۲۰۰۷ تا ۲۰۲۰ هستند. بعلاوه، موضوع این پژوهش ازجمله موضوعاتی است که طی چند سال گذشته به‌طور روزافزون بر اهمیت آن افزوده شده و دائمًا در حال تغییر و تکمیل است.

حوزه تحقیقاتی: از آنجایی که هدف از بررسی هم آفرینی ارزش در این پژوهش، شناسایی اثار آن در حوزه‌های آموزش عالی و دانشگاه‌ها است. لذا، تنها مقالاتی در این بخش مورد مطالعه قرار گرفتند که در حوزه هم آفرینی ارزش (نه ایجاد ارزش) بودند.

مرحله دوم: مرور نظام‌مند ادبیات مربوطه: در این مرحله به منظور شناسایی متون مناسب برای شروع فرایند متاسترندر دو گام مدنظر قرار گرفت. اول شناسایی کلیدواژه‌های مرتبط با سؤال پژوهش و دوم جستجوی جامع در میان پایگاه‌های علمی اطلاعاتی مربوطه. به‌منظور تحقق گام اول چهار کلیدواژه هم آفرینی ارزش، هم خلقی ارزش، دانشگاه نسل چهارم و دانشگاه نسل پنجم انتخاب شدند. در گام دوم ۳ پایگاه داده داخلی کشور و ۶ پایگاه اطلاعاتی مرجع خارجی که قبلاً اشاره شد و بیشترین فراوانی و شهرت انتشار مقالات مرتبط با حوزه‌های مدیریت و علوم اجتماعی را داشتند، انتخاب گردیدند. خلاصه نتایج به دست آمده در جدول ۳ قابل مشاهده است:

جدول ۳. خلاصه نتایج جستجوی پایگاه‌های داده علمی

Table 3. Summary of Scientific Database Search Results

نتایج (مورد)	نام پایگاه
۱۱	Sid
۱۸	Magiran
۱۷	Noormags
۱۹۰	Sciencedirect
۲۰۸	Emerald
۱۵۱	Springer
۲۳۲	Proquest
۳۶	Journals.sagepub
۷۱۵	Scholar.google
۱۵۷۸	مجموع

مهم‌ترین تفاوت‌های روش‌های فازی با روش‌های دلفی در این است که در تکنیک دلفی فازی معمولاً خبرگان نظریات خود را در قالب متغیرهای کلامی ارائه می‌دهند، سپس میانگین نظر خبرگان (اعداد ارائه شده) و میزان اختلاف‌نظر هر فرد خبره از میانگین محاسبه و آنگاه این اطلاعات برای اخذ نظریات جدید به خبرگان ارسال می‌شود. در مرحله بعد هر فرد خبره براساس اطلاعات حاصل از مرحله قبل، نظر جدیدی را ارائه می‌دهد یا نظر قبلی خود را اصلاح می‌کند. این فرایند تا زمانی ادامه می‌یابد که میانگین اعداد فازی به‌اندازه کافی با ثبات شود (فاضل، کمالیان و روش، ۱۳۹۶).

یافته‌های پژوهش

روش متاسترندر

هدف از اجرای فرایند متاسترندر در اولین بخش کیفی پژوهش، شناسایی عوامل مؤثر، شاخص‌ها و متغیرهای هم آفرینی ارزش از ادبیات مرتبط با موضوع است. برای انجام متاسترندر در این پژوهش از روش هفت مرحله‌ای سندلوسکی و باروسو^۱ استفاده شده است. مراحل اجرای این روش و نتایج حاصل از آن در ادامه ارائه شده است. مرحله اول: تنظیم سؤال پژوهش: اولین گام در روش متاسترندر، طرح سؤال‌هایی است که پژوهشگر در فرایند انجام پژوهش خود قصد پاسخ‌گویی به آن‌ها را دارد. این امر مستلزم پاسخ‌گویی به ۴ سؤال است:

سؤال اول (چه چیزی): چه چیزی در این پژوهش مورد بررسی قرار می‌گیرد. این بخش از پژوهش به دنبال پاسخ‌گویی به شناسایی عوامل، مؤلفه‌ها و پیامدهای تأثیرگذار هم آفرینی ارزش دانشگاهی است.

سؤال دوم (چه کسی): این سؤال به دنبال مشخص کردن جامعه مورد مطالعه در ادبیات پژوهش است. جامعه مورد مطالعه در این بخش، پایگاه داده‌های الکترونیکی است.

سؤال سوم (چه زمانی): پاسخ به این سؤال، چارچوب زمانی پژوهش را مشخص می‌کند.

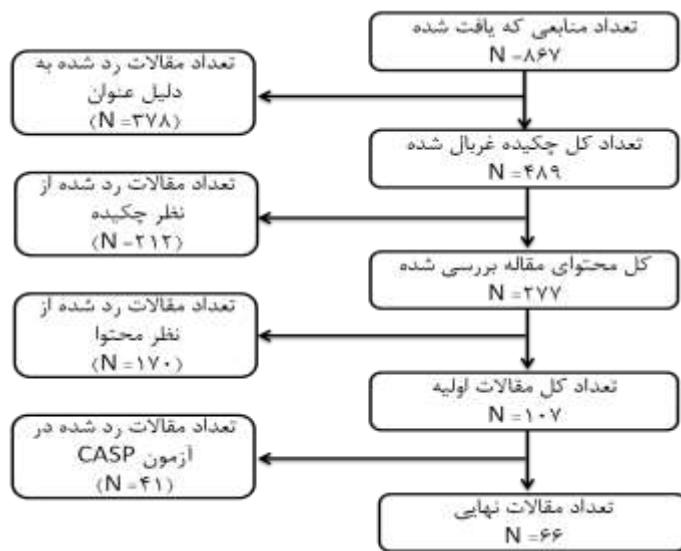
سؤال چهارم (چگونه): این سؤال در صدد پاسخ‌گویی به روش گزینش منابع موردنیاز است. روشهایی که برای انتخاب متون نهایی اتخاذ شده است، مبتنی بر معیارهای پذیرش یا عدم پذیرش است که در ذیل به تفصیل آورده شده است:

نوع منبع اطلاعاتی: منابع اطلاعاتی به کار گرفته شده در بخش متاسترندر تنها به مقالات چاپ شده در مجلات داخلی و

1. Sandelowski & Barroso

تعداد ۷۱۱ مقاله به دلیل تکرار حذف گردیدند و بنابراین، تعداد ۸۶۷ مقاله وارد فرایند غربالگری شدند. در مرحله اول که مقالات از نظر عنوان بررسی شدند و سپس از نظر چکیده مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج این بخش به‌طور کل در شکل ۲ نشان داده شده است:

مرحله سوم: غربالگری و انتخاب متنون مناسب: در این مرحله به‌منظور انتخاب متنون موردنظر در پایگاه‌های داده‌ها، مقالاتی که معیارهای شمول را دارا بودند وارد فرایند متناسبتر شدند و در چهار مرحله از نظر عنوان پژوهش، چکیده پژوهش، محتوای پژوهش و درنهایت کیفیت روش‌شناختی مورد بررسی قرار گرفتند. کل مقالات به دست آمده تعداد ۱۵۷۸ مقاله بودند که

شکل ۲. نتایج غربالگری متنون

Figure 2. Results of Texts Screening

استخراج شدند.

مرحله پنجم: تجزیه و تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی: در این مرحله، بعد از شناسایی پژوهش‌های موردنظر کلیه متن این پژوهش‌ها به‌عنوان یک داده برای پاسخگویی به سؤال پژوهش در نظر گرفته شد. بنابراین داده‌ها از نوع داده‌های کیفی هستند. در این پژوهش به‌منظور استخراج شاخص‌ها و عوامل مرتبط با هم آفرینی ارزش در فرایند متناسبتر، مقالاتی که انتخاب شده بودند به‌دقت خوانده شده و هرگونه عاملی که در مقاله از آن‌ها یا به‌طور مستقیم از آن‌ها نام برده شده بود و یا اینکه از ادبیات مقالات مربوطه و به‌طور ضمنی قابل استنباط بودند، یادداشت شدند. سپس از مقایسه و ترکیب این مفاهیم، عوامل و ابعاد هم آفرینی ارزش استخراج شدند.

مرحله ششم: کنترل کیفیت: در روش متناسبتر، محقق از روش‌هایی برای حفظ کیفیت در مطالعه خود استفاده می‌کند. در این پژوهش نیز به‌منظور حفظ کیفیت از رویه‌هایی مانند فراهم کردن توضیحات مبرهن و به کارگیری جستجوی الکترونیک و دستی برای کنترل کیفیت استفاده گردید.

به‌منظور ارزیابی کیفیت مطالعاتی که وارد مرحله تجزیه و تحلیل اطلاعات شدند، از برنامه مهارت‌های ارزیابی¹ استفاده گردید. مجموع امتیازات این ابزار ۵۰ است که براساس سیستم امتیازبندی عالی (۴۱-۵۰)، خیلی خوب (۳۱-۴۰)، خوب (۳۰-۲۱) متوسط (۱۱-۲۰) و ضعیف (۰-۱۰) تنها مقالاتی وارد مرحله بررسی شدند که در گروه‌های خیلی خوب و عالی قرار گرفتند. پس از ارزیابی مقالات انتخاب شده براساس معیارهایی که قبل از اشاره شد، تعداد ۴۱ مقاله حذف شد و بنابراین تنها ۶۶ مقاله که در جدول ارزیابی از سطح کیفی خیلی خوب و عالی برخوردار بودند، به‌منظور استخراج اطلاعات وارد مرحله بعدی گردیدند.

مرحله چهارم: استخراج اطلاعات متنون: در این مرحله، به‌منظور استخراج اطلاعات مناسب از مقالات، به‌طور پیوسته مقالات انتخاب شده مورد مطالعه قرار می‌گیرند و در این راستا کلیه مفاهیمی که منعکس کننده عوامل و ابعاد و مؤلفه‌های هم آفرینی ارزش و دانشگاه‌های نسل چهارم و پنجم هستند،

1. Critical Appraisal Skills Program (CASP)

اشاره دارد. سپس عوامل و مؤلفه‌هایی که به یک مقوله مشترک اشاره داشتند، در کنار هم قرار گرفتند که این امر به ایجاد عوامل، مؤلفه‌ها و پیامدهای هم آفرینی مقوله منتج شد. در جدول ۴ عوامل، ابعاد و پیامدهای آفرینی ارزش دانشگاهی منتج از روش متاسترن نشان داده شده است.

مرحله هفتم؛ ارائه یافته‌ها: در این مرحله از روش متاسترن یافته‌های حاصل از مراحل قبل ارائه می‌شوند. بدین ترتیب که کدهای مستخرج از مقالات منتخب دسته‌بندی می‌شوند و به این صورت مفاهیم را به وجود آورند. مفاهیم به دست آمده درواقع، به هم آفرینی ارزش و دانشگاه‌های نسل چهارم و پنجم

جدول ۴. عوامل، ابعاد، پیامدها و مؤلفه‌های شناسایی شده هم آفرینی ارزش دانشگاهی

Table 4. Identified Factors, Dimensions, Consequences and Components of Value Co-Creation of University

موقعیتی-زمینه‌ای	ساختماری - تکنولوژیکی	رفتاری-روان‌شنختی
- محرك‌های اقتصادي - وضعیت اجتماعی - زیرساخت مناسب - محیط بین‌المللی - حمایت دولت و نهادها	- فناوری - شبکه‌های تعاملی - فرهنگ‌سازمانی - ساختار سازمانی - تجهیزات فیزیکی، تجهیزات و امکانات - آموزش، پژوهش و بالندگی - اعتماد سازمانی	- اعتمادبه نفس - انگیزه - رفتار شهروندی - تجارت - اخلاقیات - خودکارآمدی - رقبابت‌پذیری - سرمایه روان‌شنختی
مشتری بیرونی	سازمانی	مشتری درونی
- تولید و خدمات مشترک - تفاهم‌نامه‌ها - انتقال دانش - تجاری‌سازی - خدمات حمایتی - حکمرانی دموکراتیک - تأکید بر مشتری در اسناد بالادستی - پژوهش محوری - حساسیت به نیاز جامعه - فن گرایی - رفتار مسئولان	- قابلیت بازاریابی - قابلیت‌های توسعه محصولات و خدمات - قابلیت ارتباطی - مهارت‌های مدیریت منابع انسانی - مهارت‌های فرهنگ‌سازی - مهارت‌های سازمان‌دهی - مهارت‌های فناوری اطلاعات - خدمات دهی - رفتار شهروندی سازمانی - درک نقش کارکنان - رضایت سنجی - یکپارچگی منافع - عملکرد سازمانی	- توانمندی کمک به توسعه محصول - مهارت‌های تعاملی - وفاداری - بازخورد - رفتار مسئولانه - مدیریت تعارض - برباداری - اعتماد به دیگران - منافع شخصی - معرفت سازی - تسهیم داشت - تساوی حقوق - تعهد - رفتار مشارکتی - شناسایی ماهیت - امید - انعطاف‌پذیری - خدمت گرایی - ابتکار مشترک
ملی	دانشگاهی	سرمایه انسانی
- تمدن‌سازی و انسان‌سازی - توسعه اقتصادی - توسعه فرهنگی - توسعه اجتماعی	- بودجه مازاد برای دانشگاه - درآمد حاصل از خدمات جدید - کاهش هزینه‌ها - ارزش آفرینی	- آموزش و پژوهش اثربخش - کارورزی دانشجویان - اشتغال فارغ‌التحصیلان - به رسمیت شناختن کارکنان
پیامدها و شاخص‌های هم آفرینی ارزش		

موقعيتی-زمینه‌ای	ساختاری- تکنولوژیکی	رفتاری- روان‌شناسنخنی
- توسعه زیست محیطی - ثروت آفرینی - مزیت رقابتی - ارتقای ارزش برنده دانشگاه - کارآفرینی	- نوآوری - انتقال دانش - رضایت اعضا هیئت‌علمی - وفاداری - بورس تحصیلی - رفاه روانی و فیزیکی - پیوندهای رابطه‌ای	-

خبره مؤلفه‌های مهارت‌های تعاملی، رفتار مشارکتی، ابتکار مشترک، انتقال دانش و تسهیم دانش در یک مؤلفه تعاملات و ابتکارات تجمعی شد. مؤلفه‌های رضایت اعضا هیئت‌علمی، وفاداری، رفاه روانی و فیزیکی از پیامدهای سرمایه انسانی در مؤلفه رضایت و وفاداری و مؤلفه‌های آموزش و پژوهش اثربخش، کارورزی دانشجویان، اشتغال فارغ‌التحصیلان، و به رسمیت شناختن کارکنان آموزش دیده در مؤلفه توأم‌ندسازی و اشتغال تجمعی شد. مؤلفه‌های بودجه مازاد برای دانشگاه، درآمد حاصل از خدمات جدید، کاهش هزینه‌ها از پیامدهای دانشگاهی در مؤلفه عملکرد مالی بهینه تجمعی گردید. سپس پس از اصلاحات لازم مجدداً پرسشنامه برای گروه خبره ارسال شد و عملاً روش دلفی فازی از این برره به کار گرفته شد. با توجه به گزینه‌های پیشنهادی و متغیرهای زبانی تعریف شده در پرسشنامه، نتایج حاصل از بررسی پاسخ‌های ارائه شده در جدول ۴ ارائه شده است. با توجه به نتایج این جدول میانگین فازی هر کدام از مؤلفه‌ها با توجه به فرمول‌های ۲ و ۳ محاسبه شده است و سپس با استفاده فرمول مینکووسکی (فرمول ۱) فازی‌زادایی شده است. میانگین قطعی به دست آمده نشان‌دهنده شدت موافقت خبرگان با هر کدام از مؤلفه‌های پژوهش است. نتایج محاسبات مربوط به مرحله اول روش دلفی فازی در جدول ۵ نشان داده شده است.

روش دلفی فازی

جهت پالایش و گزینش متغیرهای هم آفرینی ارزش دانشگاهی از روش دلفی فازی استفاده شده است. مراحل اجرایی روش دلفی فازی ترکیبی از اجرای روش دلفی و انجام تحلیل‌ها بر روی اطلاعات با استفاده از تعاریف نظریه مجموعه‌های فازی است (فضل، هرنده و فراهانی، ۱۶). در پژوهش حاضر با روش متاسترن و مطالعه عمیق ۶۶ منبع و مقالات مرتبط با هم آفرینی ارزش، ۳۳ عامل تأثیرگذار بر هم آفرینی ارزش، ۸۵ مؤلفه هم آفرینی ارزش، و ۳۴ پیامد هم آفرینی با دیدگاه هم آفرینی دانشگاهی و با تأکید بر دانشگاه‌های نسل چهارم و پنجم (کلًا ۱۴۲ مورد) شناسایی گردید، که با توجه به تعداد زیاد این مؤلفه‌ها و همپوشانی بسیاری از آن‌ها با یکدیگر درنهایت تعداد ۲۰ عامل، ۴۳ مؤلفه و ۲۴ پیامد با توجه به نگاه هم آفرینی دانشگاهی جهت مذاقه و نهادینه کردن به وسیله روش دلفی فازی شناسایی و ترکیب گردید. جهت اجرای رویکرد دلفی فازی مراحل زیر استفاده شده است:

نظرسنجی مرحله نخست: در این مرحله مدل مفهومی ارائه شده همراه با شرح عوامل و مؤلفه‌ها و پیامدها به اعضا گروه خبره ارسال گردیده و نقطه نظرات پیشنهادی و اصلاحی آن‌ها جمع‌بندی شده است. بدین لحاظ و براساس نظرات گروه

جدول ۵. نتایج و میزان موافقت خبرگان مرحله اول

Table 5. Results and Experts' Agreement in the First Step

X	β	α	M	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	مؤلفه‌ها
۰/۹۲	۰/۰۲	۰/۲۴	۰/۹۸	۱۸	۲	.	.	.	اعتماد به نفس
۰/۹۳	۰/۰۱	۰/۲۵	۰/۹۹	۱۹	۱	.	.	.	انگیزه
۰/۹۴	.	۰/۲۵	۱	۲۰	رفتار شهرمندی
۰/۳۵	۰/۱۹	۰/۱۶	۰/۳۴	۱	۱	۶	۸	۴	تجارب
۰/۲۱	۰/۲۱	۰/۱۱	۰/۱۹	۰	۰	۳	۹	۸	اخلاقیات
۰/۵۰	۰/۱۶	۰/۱۶	۰/۵۰	۴	۴	۴	۴	۴	خودکارآمدی
۰/۵۸	۰/۱۷	۰/۲۳	۰/۶۰	۵	۱	۱۱	۳	.	رقابت‌پذیری

X	β	α	M	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	مألفه‌ها
./۳۵	./۲۴	./۱۴	./۳۳	۰	۲	۱۰	۰	۸	سرمایه روان‌شنختی
./۷۱	./۱۴	./۲۴	./۷۴	۸	۳	۹	۰	۰	فناوری
./۸۱	./۱۱	./۱۸	./۸۳	۶	۱۴	۰	۰	۰	شبکه‌های تعاملی
./۷۵	./۱۲	./۲۲	./۷۸	۸	۶	۶	۰	۰	فرهنگ‌سازمانی
./۶۱	./۱۷	./۱۷	./۶۱	۳	۹	۵	۰	۳	ساختار سازمانی
./۸۰	./۱۱	./۱۸	./۸۱	۵	۱۵	۰	۰	۰	تسهیلات فیزیکی، تجهیزات و امکانات
./۹۴	۰	./۲۵	۱	۲۰	۰	۰	۰	۰	آموزش، پژوهش و بالندگی
./۸۴	./۰۶	./۲۵	./۸۹	۱۵	۱	۴	۰	۰	اعتماد سازمانی
./۷۷	./۱۴	./۱۶	./۷۸	۲	۱۸	۰	۰	۰	محرك‌های اقتصادی
./۵۵	./۱۷	./۲۲	./۵۶	۴	۲	۹	۵	۰	وضعیت اجتماعی
./۷۹	./۱۲	./۱۷	./۸۰	۴	۱۶	۰	۰	۰	زیرساخت مناسب
./۱۹	./۲۳	./۰۸	./۱۵	۰	۰	۴	۴	۱۲	محیط بین‌المللی
./۸۳	./۰۸	./۲۰	./۸۶	۹	۱۱	۰	۰	۰	حمایت دولت و نهادها
./۸۹	./۰۴	./۲۳	./۹۴	۱۵	۵	۰	۰	۰	توانمندی کمک به توسعه محصول و خدمات
./۹۲	./۰۲	./۲۴	./۹۸	۱۸	۲	۰	۰	۰	تعاملات و ابتكارات
./۲۶	./۲۱	./۱۲	./۲۴	۰	۱	۴	۸	۷	وفادراری
./۶۶	./۱۷	./۲۲	./۶۸	۴	۶	۱۰	۰	۰	بازخورد
./۴۳	./۲۰	./۱۷	./۴۳	۱	۳	۸	۵	۳	رفتار مسئولانه
./۱۷	./۲۲	./۰۶	./۱۳	۰	۱	۱	۵	۱۳	مدیریت تعارض
./۲۲	./۲۱	./۰۹	./۱۹	۰	۱	۲	۸	۹	بردبازی
./۸۱	./۰۸	./۲۵	./۸۵	۱۴	۰	۶	۰	۰	اعتماد به دیگران
./۱۲	./۲۵	./۰۳	./۰۶	۰	۰	۲	۱	۱۷	منافع شخصی
./۶۰	./۲۱	./۲۲	./۶۰	۱	۶	۱۳	۰	۰	معرفت سازی
./۱۴	./۲۳	./۰۶	./۱۰	۰	۰	۲	۴	۱۴	تساوی حقوق
./۷۴	./۱۲	./۲۴	./۷۸	۱۰	۲	۸	۰	۰	تعهد
./۲۷	./۱۹	./۱۳	./۲۵	۱	۰	۳	۱۰	۶	شناسایی ماهیت
./۳۰	./۲۵	./۱۴	./۲۸	۰	۰	۱۱	۰	۹	امید
./۶۱	./۱۹	./۲۲	./۶۱	۲	۶	۱۱	۱	۰	انعطاف‌پذیری
./۷۱	./۱۶	./۱۶	./۷۱	۰	۱۸	۱	۱	۰	خدمت‌گرایی
./۸۳	./۰۹	./۱۹	./۸۵	۸	۱۲	۰	۰	۰	قابلیت بازاریابی
./۸۱	./۰۸	./۲۳	./۸۵	۱۲	۴	۴	۰	۰	قابلیت‌های توسعه محصولات و خدمات
./۹۲	./۰۱	./۲۵	./۹۸	۱۹	۰	۱	۰	۰	قابلیت ارتباطی
./۹۴	۰	./۲۵	۱	۲۰	۰	۰	۰	۰	مهارت‌های مدیریت منابع انسانی
./۷۶	./۱۱	./۲۴	./۷۹	۱۰	۳	۷	۰	۰	مهارت‌های فرهنگ‌سازی
./۵۷	./۱۷	./۱۸	./۵۸	۲	۸	۵	۴	۱	مهارت‌های سازماندهی
./۷۵	./۱۲	./۲۲	./۷۸	۸	۶	۶	۰	۰	مهارت‌های فناوری اطلاعات
./۴۱	./۱۹	./۱۴	./۴۰	۰	۶	۴	۶	۴	خدمات‌دهی

X	β	α	M	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	مؤلفه‌ها
۰/۶۶	۰/۱۹	۰/۱۹	۰/۶۶	۰	۱۳	۷	۰	۰	رفتار شهرهوندی سازمانی
۰/۱۸	۰/۲۴	۰/۰۷	۰/۱۴	۰	۰	۴	۳	۱۳	درک نقش کارکنان
۰/۱۷	۰/۲۲	۰/۰۸	۰/۱۴	۰	۰	۲	۷	۱۱	رضایت‌سنگی
۰/۲۴	۰/۲۰	۰/۱۵	۰/۲۳	۲	۶	۶	۶	۰	یکپارچگی منافع
۰/۲۲	۰/۲۲	۰/۱۰	۰/۱۹	۰	۰	۴	۷	۹	عملکرد سازمانی
۰/۹۱	۰/۰۲	۰/۲۵	۰/۹۶	۱۸	۱	۱	۰	۰	تولید و خدمات مشترک
۰/۴۱	۰/۱۶	۰/۱۹	۰/۴۱	۲	۱	۵	۱۲	۰	تفاهمنامه‌ها
۰/۸۷	۰/۰۳	۰/۲۴	۰/۹۳	۱۷	۱	۱	۱	۰	تجاری‌سازی
۰/۷۸	۰/۱۱	۰/۲۱	۰/۸۰	۸	۸	۴	۰	۰	خدمات حمایتی
۰/۱۴	۰/۲۳	۰/۰۶	۰/۱۰	۰	۰	۲	۴	۱۴	حکمرانی دموکراتیک
۰/۲۷	۰/۲۳	۰/۱۰	۰/۲۴	۰	۲	۵	۳	۱۰	تأکید بر مشترک در اسناد بالادستی
۰/۷۴	۰/۱۶	۰/۱۶	۰/۷۴	۰	۱۹	۱	۰	۰	پژوهش محوری
۰/۷۸	۰/۱۳	۰/۱۷	۰/۷۹	۳	۱۷	۰	۰	۰	حساسیت به نیاز جامعه
۰/۸۸	۰/۰۳	۰/۲۳	۰/۹۳	۱۷	۲	۰	۰	۱	فن گرایی
۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۰۷	۰/۱۶	۱	۱	۰	۶	۱۲	رفتار مسئولان
۰/۹۳	۰/۰۱	۰/۲۵	۰/۹۹	۱۹	۱	۰	۰	۰	توانمندسازی و اشتغال
۰/۹۴	۰	۰/۲۵	۱	۲۰	۰	۰	۰	۰	نوآوری
۰/۷۹	۰/۱۲	۰/۱۷	۰/۸۰	۴	۱۶	۰	۰	۰	انتقال دانش
۰/۸۳	۰/۰۸	۰/۲۰	۰/۸۶	۹	۱۱	۰	۰	۰	رضایت و وفاداری
۰/۰۹	۰/۲۴	۰/۰۲	۰/۰۴	۰	۰	۰	۳	۱۷	بورس تحصیلی
۰/۴۳	۰/۲۰	۰/۲۰	۰/۴۳	۰	۲	۱۰	۸	۰	پیوندهای رابطه‌ای
۰/۷۸	۰/۱۳	۰/۱۸	۰/۷۹	۴	۱۵	۱	۰	۰	عملکرد مالی
۰/۹۴	۰	۰/۲۵	۱	۲۰	۰	۰	۰	۰	ارزش آفرینی
۰/۹۲	۰/۰۲	۰/۲۴	۰/۹۸	۱۸	۲	۰	۰	۰	ثروت آفرینی
۰/۶۱	۰/۱۱	۰/۱۸	۰/۶۳	۶	۶	۰	۸	۰	مزیت رقابتی
۰/۸۳	۰/۰۹	۰/۱۹	۰/۸۵	۸	۱۲	۰	۰	۰	ارتقای ارزش برنده دانشگاه
۰/۸۳	۰/۰۸	۰/۲۰	۰/۸۶	۹	۱۱	۰	۰	۰	کارآفرینی
۰/۸۰	۰/۰۹	۰/۲۳	۰/۸۴	۱۱	۵	۴	۰	۰	تمدن‌سازی و انسان‌سازی
۰/۸۱	۰/۱۱	۰/۱۸	۰/۸۳	۶	۱۴	۰	۰	۰	توسعه اقتصادی
۰/۷۰	۰/۱۴	۰/۱۷	۰/۷۱	۴	۱۲	۲	۱	۱	توسعه فرهنگی
۰/۷۸	۰/۱۱	۰/۲۱	۰/۸۰	۸	۸	۴	۰	۰	توسعه اجتماعی
۰/۲۵	۰/۲۱	۰/۰۷	۰/۲۱	۰	۴	۰	۵	۱۱	توسعه زیست‌محیطی

نکردن و با توجه به نقطه‌نظرات سایر اعضای گروه در مؤلفه‌ها و معیارها مجدداً به سوالات ارائه شده پاسخ دادند، که نتایج آن در جدول ۶ ارائه شده است.

نظرسنجی مرحله دوم: در این مرحله پرسشنامه دوم تهیه شد و همراه با نقطه‌نظر قبلی هر فرد و میزان اختلاف آن‌ها با دیدگاه سایر خبرگان، مجدداً به اعضای گروه خبره ارسال شد. در این مرحله خبرگان هیچ مؤلفه‌ای را ترکیب و یا حذف

جدول ۶. نتایج و میزان و اختلاف موافقت خبرگان مرحله اول و دوم

Table 6. Results, Amount and Difference of Experts' Agreements in the First and Second Step

مؤلفه‌ها	۴: تقدیر	۳: تقدیر	۲: تقدیر	۱: تقدیر	M	α	β	X	اختلاف مرحله اول و دوم
اعتماد به نفس	۰	۰	۰	۰	۱	۰/۲۵	۰	۰/۹۴	۰/۰۲
انگیزه	۰	۰	۰	۰	۱	۰/۲۵	۰	۰/۹۴	۰/۰۱
رفتار شهریوندی	۰	۰	۰	۰	۱	۰/۲۵	۰	۰/۹۴	۰
تجارب	۱۴	۵	۱	۰	۰/۰۹	۰/۰۵	۰/۲۳	۰/۱۳	-۰/۲۲
اخلاقیات	۱۶	۳	۱	۰	۰/۰۶	۰/۰۴	۰/۲۴	۰/۱۱	-۰/۱۰
خودکارآمدی	۰	۰	۰	۰	۰/۷۱	۰/۲۰	۰/۱۶	۰/۷۰	۰/۲۰
رقابت‌پذیری	۰	۰	۰	۰	۰/۷۸	۰/۱۹	۰/۱۳	۰/۷۶	۰/۱۸
سرمایه روان‌شناختی	۱۷	۳	۰	۰	۰/۰۴	۰/۰۲	۰/۲۴	۰/۰۹	-۰/۲۶
فناوری	۰	۰	۰	۰	۰/۹۸	۰/۲۴	۰/۰۲	۰/۹۲	۰/۲۱
شبکه‌های تعاملی	۰	۰	۰	۰	۰/۹۹	۰/۲۵	۰/۰۱	۰/۹۳	۰/۱۲
فرهنگ‌سازمانی	۰	۰	۰	۰	۰/۹۰	۰/۲۲	۰/۰۶	۰/۸۶	۰/۱۱
ساختار سازمانی	۰	۰	۰	۰	۰/۹۴	۰/۰۴	۰/۲۴	۰/۸۹	۰/۲۸
تسهیلات فیزیکی، تجهیزات و امکانات	۰	۰	۰	۰	۱	۰/۲۵	۰	۰/۹۴	۰/۱۴
آموزش، پژوهش و بالندگی	۰	۰	۰	۰	۱	۰/۲۵	۰	۰/۹۴	۰
اعتماد سازمانی	۳	۱	۰	۰	۰/۷۶	۰/۰۷	۰/۰۷	۰/۷۳	-۰/۱۱
محرك‌های اقتصادی	۰	۰	۰	۰	۱	۰/۲۵	۰	۰/۹۴	۰/۱۷
وضعیت اجتماعی	۰	۰	۰	۰	۰/۷۹	۰/۱۷	۰/۱۳	۰/۷۸	۰/۲۳
زیرساخت مناسب	۰	۰	۰	۰	۱	۰/۲۵	۰	۰/۹۴	۰/۱۵
محیط بین‌المللی	۱۹	۱	۰	۰	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۲	۰/۰۷	-۰/۱۲
حمایت دولت و نهادها	۰	۰	۰	۰	۰/۹۹	۰/۲۵	۰/۰۱	۰/۹۳	۰/۰۹
توانمندی کمک به توسعه محصول و خدمات	۰	۰	۰	۰	۱	۰/۲۵	۰	۰/۹۴	۰/۰۵
تعاملات و ابتکارات	۰	۰	۰	۰	۱	۰/۲۵	۰	۰/۹۴	۰/۰۲
وفادرانی	۱۲	۸	۰	۰	۰/۱۰	۰/۰۶	۰/۰۱	۰/۱۴	-۰/۱۲
بازخورد	۰	۰	۰	۰	۰/۸۰	۰/۱۹	۰/۱۲	۰/۷۸	۰/۱۲
رفتار مستوپلانه	۶	۸	۰	۰	۰/۲۸	۰/۱۵	۰/۰۲	۰/۲۹	-۰/۱۴
مدیریت تعارض	۱۵	۰	۰	۰	۰/۲۴	۰/۰۶	۰/۰۲	۰/۲۷	۰/۱۱
بردبازی	۱۶	۴	۰	۰	۰/۰۵	۰/۰۳	۰/۰۱	۰/۱۰	-۰/۱۲
اعتماد به دیگران	۰	۰	۰	۰	۱	۰/۰۲۵	۰	۰/۹۴	۰/۱۳
منافع شخصی	۲۰	۰	۰	۰	۰/۰۶	۰/۰۵	۰	۰/۰۶	-۰/۰۵
معرفت سازی	۰	۰	۰	۰	۰/۷۰	۰/۱۷	۰/۰۷	۰/۷۰	۰/۱۰
تساوی حقوق	۰	۰	۰	۰	۰/۸۰	۰/۱۹	۰/۱۲	۰/۷۸	-۰/۰۸
تعهد	۱	۰	۰	۰	۰/۸۵	۰/۰۲۰	۰/۰۷	۰/۸۲	۰/۰۸
شناسایی ماهیت	۱۳	۷	۰	۰	۰/۰۹	۰/۰۵	۰/۰۲۲	۰/۱۳	-۰/۱۴
امید	۱۶	۴	۰	۰	۰/۰۵	۰/۰۳	۰/۰۲۳	۰/۱۰	-۰/۲۰
انعطاف‌پذیری	۰	۰	۰	۰	۰/۸۱	۰/۰۱	۰/۱۱	۰/۷۹	۰/۱۸
خدمت گرایی	۰	۰	۰	۰	۰/۹۸	۰/۰۲۴	۰/۰۲	۰/۹۲	۰/۲۱
قابلیت بازاریابی	۰	۰	۰	۰	۰/۰۵	۰/۰۲۵	۰	۰/۹۴	۰/۱۱
قابلیت‌های توسعه محصولات و خدمات	۰	۰	۰	۰	۰/۹۹	۰/۰۵	۰/۰۱	۰/۹۳	۰/۱۲
قابلیت ارتباطی	۰	۰	۰	۰	۰/۹۹	۰/۰۵	۰	۰/۹۴	۰/۰۲
مهارت‌های مدیریت منابع انسانی	۰	۰	۰	۰	۰/۰۹	۰/۰۵	۰	۰/۹۴	۰

آموزش، پژوهش و بالندگی، حمایت دولت و نهادها، توانمندی کمک به توسعه محصول و خدمات، تعاملات و ابتکارات، معرفت سازی، تهدید، قابلیت ارتیاطی، مهارت‌های مدیریت منابع انسانی، مهارت‌های فرهنگ‌سازی، تولید و خدمات مشترک، فن گرایی، توانمندسازی و اشتغال، نوآوری، رضایت و وفاداری، ارزش‌آفرینی، ثروت‌آفرینی، ارتقای ارزش، برند دانشگاه، کارآفرینی، توسعه

در ستون آخر جدول ۵ اختلاف بین مرحله اول و دوم نظرسنجی نشان داده شده است. با توجه به دیدگاه‌های ارائه شده در مرحله اول و مقایسه آن با نتایج این مرحله، در صورتی که اختلاف بین دو مرحله در فاصله $0\text{--}1/0$ قرار نگیرد، در این صورت فرایند نظرسنجی متوقف می‌شود. به این ترتیب و با توجه به جدول بالا خبرگان نسبت به مؤلفه‌های اعتمادیه نفس، انگیزه، رفتار شهرکردی،

نظرسنجی مرحله سوم: در این مرحله ضمن اعمال تغییرات لازم در مؤلفه‌ها و معیارهای مدل، پرسشنامه سوم تهیه گردیده و همراه با نقطه‌نظر قبلی هر فرد و میزان اختلاف آن‌ها با میانگین دیدگاه سایر خبرگان، مجدداً به خبرگان ارسال گردید. با این تفاوت که در این مرحله از ۷۶ مورد موجود در مرحله قبل، ۲۸ مورد متوقف شده و نظرسنجی در مورد بقیه مؤلفه‌های باقی‌مانده صورت گرفته است. نتایج نظرسنجی در جدول ۷ نشان داده شده است.

جدول ۷. نتایج و میزان و اختلاف موافقت خبرگان با مؤلفه‌ها مرحله دوم و سوم

Table 7. Results, Amount and Difference of Experts' Agreements in the Second and Third Step

مؤلفه‌ها	۲۰	۱۹	۱۸	۱۷	۱۶	۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	X	اختلاف مرحله دوم و سوم
تجارب																						-۰/۰۶	-۰/۰۷
خودکارآمدی																						۰/۲۰	۰/۹۰
رقابت‌پذیری																						۰/۱۷	۰/۹۳
سرمایه روان‌شناختی																						-۰/۰۳	۰/۰۶
فناوری																						۰/۰۲	۰/۹۴
شبکه‌های تعاملی																						۰/۰۱	۰/۹۴
فرهنگ‌سازمانی																						۰/۰۷	۰/۹۳
ساختمار سازمانی																						۰/۰۵	۰/۹۴
تسهیلات فیزیکی، تجهیزات و امکانات																						۰	۰/۹۴
اعتماد سازمانی																						۰/۰۹	۰/۸۲
محرك‌های اقتصادی																						۰	۰/۹۴
وضعیت اجتماعی																						۰/۱۵	۰/۹۳
زیرساخت مناسب																						۰	۰/۹۴
محیط بین‌المللی																						-۰/۰۱	۰/۰۶
وفاداری																						-۰/۰۷	۰/۰۷
بازخورد																						۰/۱۵	۰/۹۳
رفتار مسئولانه																						-۰/۲۰	۰/۰۹
مدیریت تعارض																						-۰/۱۰	۰/۱۷
بردباری																						-۰/۰۴	۰/۰۶
اعتماد به دیگران																						۰	۰/۹۴
شناسایی ماهیت																						-۰/۰۶	۰/۰۷
امید																						-۰/۰۴	۰/۰۶
انعطاف‌پذیری																						۰/۱۳	۰/۹۲
خدمت‌گرایی																						۰/۰۲	۰/۹۴
قابلیت بازاریابی																						۰	۰/۹۴
قابلیت‌های توسعه محصولات، خدمات																						۰/۰۱	۰/۹۴
مهارت‌های سازمان‌دهی																						۰/۱۲	۰/۹۲
مهارت‌های فناوری اطلاعات																						۰/۰۳	۰/۹۴
خدمات‌دهی																						-۰/۰۸	۰/۰۹
رفتار شهروندی سازمانی																						۰/۰۶	۰/۹۴
درک نقش کارکنان																						-۰/۰۱	۰/۰۶

اقتصادی، و توسعه اجتماعی به وحدت نظر رسیده‌اند و این مؤلفه‌ها مورد تأیید قرار گرفتند. همچنین گروه خبره در مورد مؤلفه‌های اخلاقیات، منافع شخصی، تساوی حقوق، رضایت‌ستجوی، حکمرانی دموکراتیک، و بورس تحصیلی به وحدت نظر رسیده‌اند. لذا، نظرسنجی در مورد این مؤلفه‌ها متوقف می‌شود و چون این مؤلفه‌ها در دامنه خیلی کم قرار گرفته‌اند، حذف می‌شوند.

مؤلفه‌ها	توسعه زیستمحیطی	تعمیر فرهنگی	تمدن سازی و انسان‌سازی	کارآفرینی	مزیت رقابتی	عملکرد مالی	پیوندۀای رابطه‌ای	انتقال داشن	حساسیت به نیاز جامعه	پژوهش‌محوری	تأکید بر مشتری در استاد بالادستی	خدمات حمایتی	تجاری‌سازی	تفاهمنامه‌ها	عملکرد سازمانی	یکپارچگی منافع	مؤلفه دوم و سوم
	X	β	α	M	پیش‌بینی زیاد	پیش‌بینی زیاد	پیش‌بینی زیاد	پیش‌بینی زیاد	پیش‌بینی زیاد	پیش‌بینی زیاد	پیش‌بینی زیاد	پیش‌بینی زیاد	پیش‌بینی زیاد	پیش‌بینی زیاد	پیش‌بینی زیاد	پیش‌بینی زیاد	پیش‌بینی زیاد
-0/06	0/06	0/25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20					
-0/04	0/06	0/25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20					
-0/15	0/06	0/25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20					
0/09	0/84	0/04	0/22	0/89	16	2	0	1	1	0	0						
0/06	0/94	0	0/25	1	20	0	0	0	0	0	0						
-0/09	0/06	0/25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20					
.	0/94	0	0/25	1	20	0	0	0	0	0	0						
.	0/94	0	0/25	1	20	0	0	0	0	0	0						
-0/01	0/06	0/25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20					
0/01	0/94	0	0/25	1	20	0	0	0	0	0	0						
-0/06	0/07	0/25	0/01	0/01	0	0	0	0	1	19							
0/02	0/94	0	0/25	1	20	0	0	0	0	0	0						
0/09	0/93	0/01	0/25	0/99	19	1	0	0	0	0	0						
.	0/94	0	0/25	1	20	0	0	0	0	0	0						
0/01	0/94	0	0/25	1	20	0	0	0	0	0	0						
0/12	0/94	0	0/25	1	20	0	0	0	0	0	0						
-0/03	0/06	0/25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20					

پیوندهای رابطه‌ای، توسعه زیستمحیطی به دلیل آنکه در محدوده خلیلی، کم قرار دارند، حذف می‌گردند.

نظرسنجی مرحله چهارم: در این مرحله پرسشنامه چهارم تهیی شده و همراه با نقطه نظر قبلی هر فرد و میزان اختلاف آن‌ها با میانگین دیدگاه سایر خبرگان، مجدداً به خبرگان ارسال گردید. با این تفاوت که در این مرحله نظرسنجی تنها در مورد ۱۰ مؤلفه باقی‌مانده صورت گرفته است. نتایج در جدول ۸ نشان داده شده است.

با توجه به جدول ۶ و با مقایسه مقدار اختلاف با عدد مبنياً /۱/ مشخص می شود که مؤلفه های خودکارآمدی، رقابت پذیری، وضعیت اجتماعی، بازخورده، رفتار مسئولانه، انعطاف پذیری، مهارت های سازمان دهنی، تقاضا نامه ها، توسعه فرهنگی بایستی به دور بعدی روش دلفی فازی وارد گرددند. همچنین همان طور که از جدول بر می آید مؤلفه های تجارب، سرمایه روان، ساختی، محیط بین المللی، وفاداری، مدیریت تعارض، بردباری، شناسایی ماهیت، امید، خدمات دهنی، درک نقش کارکنان، یکپارچگی منافع، عملکرد سازمانی، تأکید بر مشتری در استناد بالادستی، رفتار مسئولان،

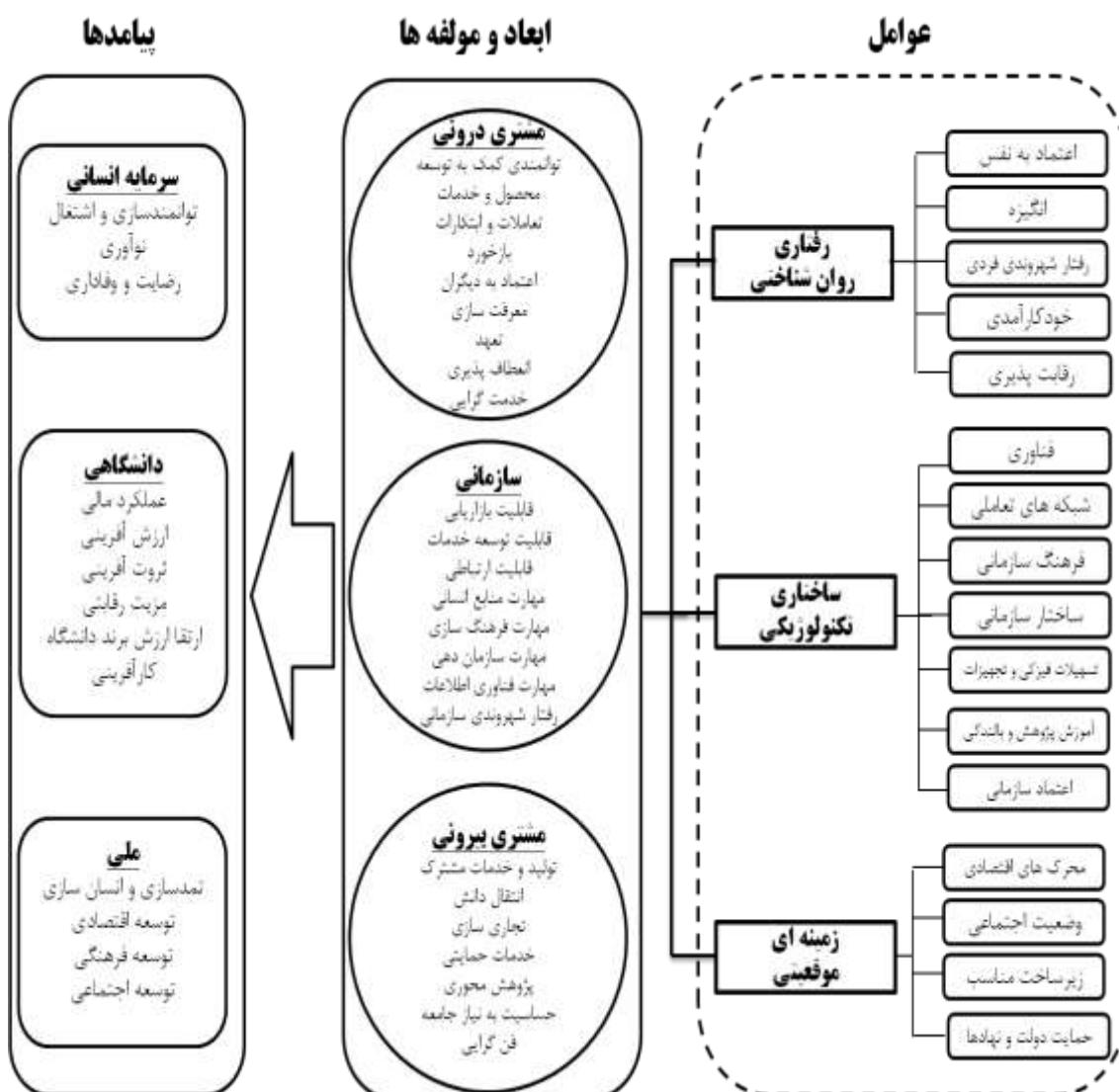
جدول ۸. نتایج و میزان و اختلاف موافقت خبرگان با مؤلفه‌ها مرحله سوم و چهارم

Table 7. Results, Amount and Difference of Experts' Agreements in the Third and Fourth Step

مؤلفه‌ها	متوسط	نیاز	بازدید	پیشنهاد	X	β	α	m	اختلاف مرحله سوم و چهارم										
														۱	۲	۳	۴	۵	
خودکارآمدی	۰/۰۴	۰/۹۴	۰	۰/۲۵	۱	۲۰
رقابت‌پذیری	۰/۰۱	۰/۹۴	۰	۰/۲۵	۱	۲۰
وضعيت اجتماعی	۰/۰۱	۰/۹۴	۰	۰/۲۵	۱	۲۰
بازخورد	۰/۰۱	۰/۹۴	۰	۰/۲۵	۱	۲۰
رفتار مسئولانه	۲۰	۰/۰۳	۰/۰۶	-۰/۲۵	۰	۰	
انعطاف‌پذیری	۰/۰۲	۰/۹۴	۰	۰/۲۵	۱	۲۰
مهارت‌های سازمان‌دهی	۰/۰۲	۰/۹۴	۰	۰/۲۵	۱	۲۰
تفاهم‌نامه‌ها	۲۰	۰	۰/۰۶	-۰/۲۵	۰	۰	
توسعه فرهنگی	۰	۰/۹۴	۰	۰/۲۵	۱	۲۰

درنهایت با انجام ۴ مرحله نظرسنجی از ۷۶ مورد مؤلفه تعداد ۱۶ عامل، ۲۳ مؤلفه و ۱۳ پیامدهای مدل هم آفرینی ارزش دانشگاهی توسط گروه خبره برگزیده شد. مدل نهایی مفهومی شناسایی شده در شکل ۳ نشان داده شده است.

همان‌طور که جدول ۷ نشان می‌دهد میزان اختلاف نظر خبرگان در مراحل سوم و چهارم کمتر از حد آستانه است و لذا نظرسنجی در این مرحله متوقف می‌شود. با توجه به جدول مؤلفه‌های رفارم مسئولانه و تفاهم‌نامه‌ها از مؤلفه‌ها حذف می‌گردد.

شکل ۳. مدل مفهومی هم آفرینی ارزش دانشگاهی

Figure 3. Conceptual Model of Value Co-Creation of University

فازی استفاده شد و نهایتاً به ارائه یک مدل جامع و فراگیر برای هم آفرینی ارزش دانشگاهی ختم شد. البته با توجه به نوظهور بودن موضوع و فقدان تحقیقات و مدل‌های هم آفرینی ارزش دانشگاهی، نویسنده‌گان را به جهت مقایسه با مشکل روپرتو می‌کند. اما به طور کل می‌توان این پژوهش را با پژوهش‌های پژوهشگران دیگر همانند رحیمیان و رحمان سرشت ۱۳۹۸، رحمان سرشت و شیخی ۱۳۹۸، جواشی جدید و همکاران ۱۳۹۹، رحمتی و رادفر ۱۳۹۹، دولینگر و همکاران ۲۰۱۸،

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به خلاصه مطالعاتی جامع و کافی در زمینه هم آفرینی ارزش در دانشگاه‌ها، در پژوهش انجام گرفته سعی شد تا با استفاده از مطالعه دقیق ادبیات پژوهش با رویکرد متاسترن، به شناسایی کلیه عوامل تأثیرگذارتر هم آفرینی ارزش، ابعاد و مؤلفه‌های هم آفرینی ارزش، و نیز پیامدها و نتایج هم آفرینی ارزش در دانشگاه اقدام شود. سپس برای مذاقه و پالایش کلیه این عوامل، مؤلفه‌ها و پیامدها از نظر خبرگان و روش دلفی

که با فرهنگ‌سازی صحیح، عوامل مختلف نیز در هم آفرینی ارزش با هم در تعامل بوده و در موفقیت فرآیند ارزش آفرینی مشترک مؤثرند. لذا، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی می‌توانند با بهره‌گیری از پژوهش حاضر و نتایج آن برای هم آفرینی ارزش خود اقدام نمایند. پژوهش حاضر نگرش کلی را به دست‌اندرکاران نظام آموزش عالی می‌دهد و با استفاده از عوامل، ابعاد، مؤلفه‌ها و پیامدهای شناسایی شده می‌توان در راستای کارآفرینی، ثروت‌آفرینی و ارزش‌آفرینی و انسان‌سازی استفاده کرد. درمجموع می‌توان گفت که محدودیت‌های مربوط به بعد زمان و مکان در تمامی تحقیقات رشته‌های علوم انسانی به طور عام، و بحث هم آفرینی ارزش به صورت خاص، این فرصة را نمی‌دهد که بتوان از نتایج مطالعات مذکور در مکان‌ها (کشورها) و یا زمان‌های مختلف استفاده کرد. جهت کاربرد نتایج به دست آمده از مطالعات مذکور لازم است که ابتداء با توجه به شرایط زمانی و مکانی مورد استفاده، بومی‌سازی‌های لازم مرتبط با نتایج مطالعات انجام شود تا کاربردهای نتایج مذکور مفروض به صحت و درستی باشد. به جهت اقتضایی بودن موضوع، اگرچه می‌توان نتایج پژوهش حاضر را با نتایج برخی از تحقیقات اشاره شده در قسمت پیشینه مقایسه کرد، اما بهتر آن است که این مقایسه در کمال احتیاط انجام گیرد، زیرا دانشگاه تمدن‌ساز و ارزش‌آفرین هنوز در ابتدای راه هست و تحقیق حاضر می‌تواند به عنوان یک بدعت و نوآوری جهت ادامه کار و انجام تحقیقات بیشتر در این زمینه باشد. به هر حال حتی در مقام مقایسه نیز می‌توان گفت که اولین قدم در راه توسعه و ترویج مدل هم آفرینی ارزش دانشگاهی این است که بینیم در کجا راهیم و اینکه راهکارهای هم آفرینی ارزش در قالب مدل مفهومی در مؤسسات آموزش عالی صحیح به کار گرفته شوند. بدین لحاظ پیشنهاد می‌شود که این مدل، با تأکید بر عوامل و متغیرهای هم آفرینی ارزش در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به جهت دستیابی به پیامدهای مورد اشاره مورد استفاده و واکاوی قرار گیرد و نیز در دانشگاه‌های مختلف به صورت کمی استفاده و نتایج آن با یکدیگر مقایسه شوند. همچنین پیشنهاد می‌شود که ضمن پالایش و سفارشی‌سازی این مدل و متغیرهای آن، در صنایع و نهادهای دیگر به کار گرفته و مقایسه شوند. محدودیت اصلی این پژوهش چالش‌ها و مشکلات در جمع‌آوری اطلاعات و بازخورد به خبرگان در رویکرد دلفی فازی به جهت دوره بیماری کرونای نیز طولانی و زمان بر شدن این فرایند در طی پژوهش است.

درنهایت آنکه این مدل ضمن برخورداری از پشتونه نظری کافی، از نظر خبرگان نیز مورد پالایش قرار گرفته از ۷۶ مورد

ایکبروک^۱ و همکاران ۲۰۲۱، که در بی ارائه مدل هم آفرینی ارزش در صنایع، سازمان‌ها و یا نهادهای دیگر بوده‌اند، هم‌راستا و همسو در نظر گرفت. امروزه که تمام سازمان‌ها بهنوعی از پیشرفت سریع فناوری متاثر هستند، برای حفظ و ادامه حیات خویش ناگیرند دگرگونی‌هایی همسو با این پیشرفت را در همه ابعاد سازمان خود به وجود آورند. این موضوع در آموزش عالی و دانشگاه‌ها نیز مستثنა نیست. امروزه تحولات بنیادین در فرایندها و محصولات آموزش عالی در جهان صورت گرفته است. هرچند تحولات شگرفی در فرایند، شکل و محتوای دانشگاه‌ها صورت گرفته است و دانشگاه‌ها هر بار توانسته‌اند، نتایج بهتری را در پاسخگویی به نیازهای متنوع و جدید ارائه دهند، اما به نظر می‌رسد مواردی وجود دارد که دانشگاه‌ها را در مقابل چالش‌های بزرگی قرار می‌دهند. مواردی که بیشتر در محتوا و کمتر در شکل، کارایی و اثربخشی دانشگاه‌ها را تهدید می‌نماید. این تهدید جدی است و در فضای امروزی، انقلاب مدیریتی باید در مواجهه با آموزش عالی چاره‌ای بینداشید که این چالش‌ها به معنای حرکت از سمت دانشگاه‌های آموزش محور و پژوهش محور به سمت دانشگاه‌های نسل چهارم یعنی دانشگاه‌های ارزش‌آفرین است.

با توجه به پیشرفت‌های نوین در آگاهی و دانش بشری و به تبع آن پیشرفت و تغییر رویکرد دانشگاه‌ها از دانشگاه‌های دانش محور و پژوهش محور به دانشگاه‌های کارآفرین، ارزش‌آفرین و تمدن‌ساز به نظر می‌رسد ارائه یک نسخه نسبتاً جامع مدل هم آفرینی ارزش دانشگاهی می‌تواند در راستای رسیدن به اهداف تمدن‌سازی و ارزش‌آفرینی پاسخگو باشد و در این میان بهره‌گیری از یک مدل بومی، تا حد زیادی خلاصهای موجود را پر می‌نماید. مدل ارائه شده در این پژوهش قادر است زمینه را جهت توسعه هم آفرینی ارزش در نظام آموزش عالی ایران فراهم نموده و آن‌ها را قادر سازد تا ضمن آسیب‌شناسی جامع هم آفرینی ارزش در نظام آموزش عالی ایران، طرح‌ها و اقدامات بهمود را استخراج نموده و موقعیت خود را در فرایند ارزش‌آفرینی سرمایه‌های انسانی دانشگاه با رویکرد دانشگاه‌های نسل چهارم و پنجم مورد ارزیابی قرار دهند.

اعتقاد بر این است که در جهان رقابتی و دانشی امروز موفقیت سازمان‌ها و جوامع در سایه ارزش‌آفرینی آن سازمان است. سهم آفرینی ارزش یک حرکت فرهنگی است، که آغاز آن بستگی به نگرش و بینش مدیران عالی سازمان دارد. چرا

سپاسگزاری

مقاله حاضر مستخرج از رساله‌ای دکتری با عنوان «طراحی و تبیین الگوی استراتژیک هم آفرینی ارزش دانشگاه‌های با تأکید بر دانشگاه‌های نسل چهارم و پنجم» است. از همه عزیزانی که در این پژوهش ما را یاری کردند، سپاسگزاریم.

مؤلفه تعداد ۱۶ عامل، ۲۳ مؤلفه و ۱۳ پیامد برای مدل هم آفرینی ارزش دانشگاهی مورد تأیید قرار گرفت. الگوی ارائه شده در این پژوهش می‌تواند هم آفرینی ارزش دانشگاهی را مورد ارزیابی قرار دهد و با توجه به بهره‌گیری از پشتونه ادبیات غنی موضوع و مدل های کمی و مفهومی مختلف و شاخص‌های قابل سنجش، و به کارگیری نظرات خبرگان در هم آفرینی ارزش این منابع موفق باشد.

References

- Abtahi, S.H., & Torabiyan, M. (2011). Investigating the realization of higher education goals based on the 20-year vision document of the country by the method of hierarchical analysis process (AHP). *Research in educational systems*, 4(8), 31-60. (In Persian)
- Agrawal, A., & Rahman, Z. (2015). Roles and Resource Contributions of Customers in Value Co-creation. *International Strategic Management Review*, 3(1), 144-160.
- Alves, H., Fernandes, C., & Raposo, M. (2016). Value co-creation: Concept and contexts of application and study. *Journal of Business Research*, 69(5), 1626-1633.
- Andreu, L., Sánchez, I., & Mele, C. (2010). Value co-creation among retailers and consumers new insights into the furniture market. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 17(4), 241-250.
- Barile, M., & Polese, J. (2010). Smart Service Systems and Viable Service Systems: Applying Systems Theory to Service Science. *Smart Service Systems and Viable Service Systems Service Science*, 2(1), 21-40.
- Chatterjee, Sh., Nripendra, P.R., & Yogesh, K.D. (2021). Assessing Consumers' Co-production and Future Participation on Value Co-creation and Business Benefit: an F-P-C-B Model Perspective. *Information systems frontiers*, 10(1), 46-92.
- Dollinger, M., Lodge, J., & Coates, H. (2018). Co-creation in higher education: towards a conceptual model. *Journal of marketing for higher education*. 14(2), 1540-7144.
- Dziewanowska, K. (2018). Value types in higher education - students' perspective. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 18(1), 1-12.
- Eikebrokk, T., Garmann, F., & Dag, H. (2021). Co-creation in networks of SMEs: a conceptual model of the co-creation process. *Procedia Computer Science*, 181(1), 25-48.
- Fazel, A., Harandi, A., & Farahani, F. (2016). Students' empowerment model: An approach to the establishment of gen-3 and 4 universities, *International Journal of Advanced and Applied Sciences*, 3(11), 83-92.
- Fazel, A., Kamaliyan, A.R., & Rowshan, S.A. (2017). Identification of Effective Dimensions and Components on Academic Human Resources Empowerment, Emphasizing the Third and Fourth Generation of Universities With Fuzzy Delphi Approach: Presenting a Conceptual Model. *Education Strategies in Medical*, 10(6), 455-468. (In Persian)
- Forati, H., & Nazemi, M. (2016). Identify and Prioritize Value Engineering indexes in Construction Projects of Government. *Quarterly Journal of Public Organizations Management*, 5(1), 121-136. (In Persian)
- Javashi Jadid, S., Taherikia, F., Jalali, S., & Tabrizian, B. (2020). Introducing a Model of Value Co-Creation with Customers in the Tourism Industry. *Innovation Management in Defense Organizations*, 3(1), 119-146. (In Persian)
- Kazemi, M., & Smira Pour, S. (2012). Exploring effect of entrepreneurship and business orientations on innovation and customer value (Case Study: food industry of Mashhad city). *New Marketing Research Journal*, 2(2), 51-68. (In Persian)
- Kim, J., & Choi, H. (2019). Value co-creation through social media: a case study of a start-up company. *Journal of Business Economics and Management*, 20(1), 1-19.
- Nemati, S., Khaef Elahi, A., DanaeeFard, H., & Azar, A. (2017). Identifying and ranking the factors affecting the performance of value-oriented human resources in the Iranian public

- sector with The Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP). *Quarterly Journal of Public Organizations Management*, 5(3), 65-80. (In Persian)
- Rahmanseresht, H., & Sheikhi, N. (2020). Value- Co-creation in Iran Banking Industry: Analysis of Value Creation Elements and Relationships. *Management Researches*, 12(46), 95-122. (In Persian)
- Rahimian, M., & Rahmanseresht, H. (2019). Strategic Value Co-creation Model in Banking Industry of Iran. *Commercial Strategies*, 16(13), 199-216.
- Rahmaty, M., & Radfar, R. (2020). Identifying the Mental Models of Co-creation Tourism industry: Using Q Methodology. *Tourism Management Studies*, 15(52), 209-234. (In Persian)
- Tabatabaeenasaab, S., & Hadadian, S. (2014). Customer Value Co-creation Behavior and its influence on Customerization Capability. *New Marketing Research Journal*, 4(3), 89-106. (In Persian)
- Ueda, K., Takenaka, T., & Fujita, K. (2008). Toward value co-creation in manufacturing and servicing. *CIRP Journal of Manufacturing Science and Technology*, 1(1), 53-58.

